

I vyn över Edinburgh syns såväl gamla kyrkorn som nya lyftkranar.

Edinburgh

Text och foto // Sanna Rosell

Skottlands huvudstad Edinburgh är inte störst i landet, men viktigast. Dessutom en underskattad weekend-destination. Häng med!

Det lätt att stirra sig blind på gamla stenbyggnader och rutiga kiltmönster och missa allt annat som Edinburgh har att erbjuda. Bortom whiskyprovningar, historiska händelser och säckpipor finns en stad som sjuder av grönskande natur, spännande mat och intensivt folkliv.

Fakta

- Skottland utgör en av Storbritanniens fyra riksdelar. Det är en självstyrande del och har eget parlament och rättssystem.
- Den största staden är Glasgow men Edinburgh är huvudstaden. Det finns både buss- och tågtrafik mellan städerna.
- Edinburgh är en historisk betydelsefull stad och delas upp i New Town och Old Town. Den nyare delen är dock inte sär-

skilt ny, utan till stor del från 1700-talet. Den gamla stadsdelen är från 1200-talet men med spår av bosatta ända från 700-talet.

Naturen

Bland alla Edinburghs parker är Holyroad Park den grönaste oasen. Den ger välbehövliga andningspauser, bara 15 minuters promenad från stadskärnas trafik och kommers. Trots närheten till staden känns naturen orörd. Parken består till stor del av ett berg, vars topp kallas Arthurs Seat och når 197 meter över havet. Det är många steg för att nå ända upp, men väl värt vandringen. Utsikten, med Edinburgh åt det ena, havsbukten åt det andra och de böljande kullarna åt det tredje hållet är imponerande.

Människorna

På Princes Street i Edinburgh är det ständigt rörelse, oavsett dygnets timme. Det

The Baked Potatoe shop är ett perfekt matställe för snabb, billig och god lunch.

En solig dag njuter Edinburghborna av stadens många parker och gröna oaser.

är stadens livligaste gata och den kantas av butiker och varuhus med blänkande skyltfönster. Nedanför gatan, i sluttningen mot slottets bergsvägg, ligger Princes Street Gardens som strålar av växter och blommor i säsongens sprakande färger. En ledig lördag, när solen lyser med sina bleka vårstrålar över staden, myllrar parkerna av människor. Kompisgång som picknickar, familjer som tar en premiärtur på cyklarna, joggare och hundar med hängande tungor, par som grillar och delar på en och annan iskall öl. Kvällstid är tvärgatan Rose Street den mest populära pub- och restauranggatan, där utbudet av matställen är stort utan långa gångavstånd.

Maten

All mat behöver inte vara vacker. Fish and chips, tatties och oat cakes är sannerligen inte visuella aptitretare men mättar gott och har historiska betydelser. Fish and chips var till exempel den enda maten

under Andra världskriget som inte var ransonerad och alltså kunde köpas utan kuponger. Det mättar bra och ingredienserna är vanligtvis billiga i Skottland: fisk, potatis, olja och öl till frituren. Idag har finrestauranger snappat upp husmanskosten och förädlat rätten med mer exklusiva fisksorter, sötpotatispomes och andra nya, fräscha inslag. Även lokala ostar har fått ett uppsving på menyerna, där de återupplivar gamla traditioner att ysta och lagra ost.

Tatties är Skottlands svar på bakad potatis som i århundranden har mättat många bönders magar. Nu med en oändlig variation av spännande fyllningar, rostad majs med bönor, ananas med lök och ost för att nämna några. Oat cakes finns det lika många varianter på som det finns husmödrar i Storbritannien – men den skotska versionen sägs innehålla mer mjöl och mindre havregryn än sina Britiska grannars oat cakes.

Avstickaren

Glasgow ligger 50 minuter med tåg från Edinburgh och är därför en smidig avstickare om man vill se något mer på resan. De två kan ses som syskonstäder men är väldigt olika till både känsla och historia. Glasgows tunga industri har satt sina spår i staden. Den är asfaltsgrå och betongtung, men har också en spännande kultur som ofta brukar bubbla ur gamla industristäder. Edinburgh däremot, är en grönskande stad med parker och kullar, där den kungliga historien har satt många spår i kulturen. Slottet, drottningens residens och katedralen är några exempel på sevärdheter med rojalistisk tyngd. Båda städerna är stora universitetsstäder vilket gör att folklivet är festligt och fartfyllt.

Sevärdheten

Slottet i Edinburgh tronar över staden på klippan Castle Rock. Med sin ogenomträngliga fasad av grå natursten

liknar det en fästning, men tinnarna och tornen på insidan skapar en magnifik, nästan magisk känsla. Blickar man upp på slottet från stadskärnan, ser siluetten ut som tagen ur en Disneyfilm där Robin Hood vilken sekund som helst kan hoppa fram bakom en av kanonerna. Slottet är öppet för allmänheten och det finns guidade visningar att följa med på. Entré inklusive guide kostar 17 pund för vuxna. Köp gärna biljetten online i förväg för att slippa köerna!

Visste du att?

- The One O'Clock Gun

Från slottet i Edinburgh avfyras varje dag (förutom söndagar och juldagen) the One O'Clock Gun från den norra delen.

Det sker punktligt klockan 13 och har en historisk förklaring. På 1860-talet började de fyra av skott för att sjömännen utanför Edinburghs kust skulle kontrollera och ställa sina kronometrar efter samma tid.

- Hundkyrkogården

Hundar är, och har länge varit, stora favoriter bland brittiska, mattar och hussar. Drottning Elizabeth har till exempel egna hundar av favoritrasen Welsh Corgi Pembroke och hundar har också använts inom militären. Det är därför inte så konstigt att en del av slottet i Edinburgh har vigts

åt husdjurens gravplats. Med den finaste utsikten över staden, ligger djurkyrkogården där militärens och kungligheter-nas fyrbenta vänner kan vila.

- Öl och snakebites

Testa några nya ölsorter, som den lokala, humlade Calendonia80' eller någon av det skotska trendbryggeriet Brewdogs sorter. Deras "Hello my name is Ingrid" innehåller hjortron och är väldigt populär bland ölkännare. Snakebite däremot, hälften öl och hälften cider med lite svartvinbärssaft i, anses inte vara en äkta ölsort.

Tips

- Boka bord på både restauranger och pubar på helgkvällar. Risken att bli utan, eller behöva äta middag stående vid baren, är annars stor.

- Från flygplatsen finns, förutom taxi, både spårvagn och buss för snabb transport in till staden.

- För bokälskare finns guidade turer i författares fotspår i denna berömda litteraturstad. Samlingsplatsen är utanför Writer's Museum, som är väl värt ett besök efter turen.

- Ha bekväma skor för du kommer att gå många steg i den backiga staden och får säkert så kallade "storstadsfötter".

Skotska ostar med chutney av trädgårdens egna plommon.

Edinburghs närhet till naturen lockar många besökare.